

IZAZOVI I OČEKIVANJA

osvrt na ključne prioritete programa rada 44. Vlade Crne Gore

Analitički tim CDT-a:

Dragan Koprivica, Milena Gvozdrenović, Milica Kovačević

IZAZOVI I OČEKIVANJA

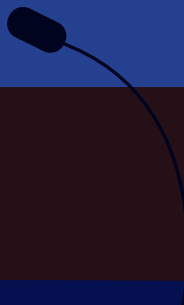
osvrt na ključne prioritete programa rada

44. Vlade Crne Gore

Analički tim CDT-a:

Dragan Koprivica, Milena Gvozdenović, Milica Kovačević

Podgorica, oktobar 2023.

Publikacija je izrađena uz podršku regionalnog projekta SMART Balkan – Civilno društvo za povezan Zapadni Balkan kojeg implementira Centar za promociju civilnog društva (CPCD), Center for Research and Policy Making (CRPM) i Institute for Democracy and Mediation (IDM) a finansijski podržava Ministarstvo vanjskih poslova Kraljevine Norveške.

Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost Centra za demokratsku tranziciju (CDT) i ne odražava nužno stavove Centra za promociju civilnog društva, Center for Research and Policy Making (CRPM), Institute for Democracy and Mediation i Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Norveške.

Uvod

Crna Gora je dobila treću Vladu nakon krupnih političkih promjena koje su se desile 2020. godine. Nakon tromjesečnih pregovora i velikog broja političkih obrta, konačno je završena ova politička saga i Vlada je izabrana u Skupštini Crne Gore 30.10.2023. godine. Ona je po karakteru koaliciona (koalicija okupljena oko Pokreta Evropa Sad (PES), uz Demokrate i dvije koalicije albanskih nacionalnih partija), a formiraće se uz manjinsku podršku koalicije Za budućnost Crne Gore (ZBCG), raniji Demokratski front. Formiranje manjinskih vlada nakon pomenutih političkih promjena predstavlja važno obilježje političke scene u Crnoj Gori.

Ovim činom, završen je tehnički mandat 44. Vlade koji je trajao čak 14 mjeseci.

Iz medijskih pisanja o koalicionom sporazumu koji je prethodio 44. Vladi mogli smo saznati da je unaprijed predviđena njena rekonstrukcija krajem 2024. godine, kada bi njena članica zvanično postala i koalicija ZBCG, neposredno prije izglasavanja godišnjeg Zakona o budžetu za 2025. godinu.

Vlada ima 19 ministarstava i pet potpredsjednika. Nakon najavljene rekonstrukcije, neka ministarstva će biti "podijeljena" što će učiniti da, u posljednjih 30 godina, ovo bude Vlada sa najvećim brojem članova.

Podjela političkih karata po prvi put je dovela to toga da značajnu ulogu u vlasti i zvanično ima politička grupacija koja ne dijeli sve vrijednosti koje su proklamovane državnim ili politikama Evropske unije (EU). Takođe, premijerno ćemo imati priliku da svjedočimo tome da jednu od tri ključne pozicije u državi pokriva osoba koja ne osuđuje agresiju Rusije na Ukrajinu, zalaže se za poništavanje priznanja Kosova ili negira presude međunarodnih sudova.

Prvi put nakon obnove nezavisnosti 2006. godine u sastavu Vlade mogla bi se naći koalicija ZBCG, koja je u prethodnom periodu bila prepoznata po svojim izrazito anti-NATO i proruskim javno izrečenim stavovima.

Zanimljiv će biti i odnos nove Vlade, ali i koalicione vlasti, sa predstavnicima međunarodne zajednice. U toku formiranja koalicije mogli smo, s jedne strane, čuti vrlo oštre ocjene da se predstavnici zapadnih država miješaju u unutrašnje političke stvari Crne Gore i s druge strane vrlo negativne stavove o vrijednosnim aspektima buduće koalicije i potrebi da naša država poštuje ono što je potpisala i preuzela kao obavezu u odnosima sa zemljama EU i NATO-a.

U opisanim okolnostima smo dobili i ekspozé mandatará u kome se definišu ključni prioriteti 44. Vlade Crne Gore. Premijer Spajić je dostavio dokument Skupštini u poslovnički predviđenom roku i na taj način ga učinio dostupnim javnosti nekoliko dana prije izbora Vlade.

U ovom kratkom pregledu, dajemo naša osnovna zapažanja o sadržini i kvalitetu ekspozéa nove Vlade. Dokument smo analizirali iz vizure onih oblasti kojima se Centar za demokratsku tranziciju (CDT) bavi decenijama unazad, uz dodatak kratkog osvrtá na program "Evropa sad 2.0", koji predstavlja ključno predizborno obećanje naj-snažnijeg konstituenta Vlade.

Ostajemo otvoreni za javnu debatu o zaključcima naše analize, kao i za sve dobronamjerne kritike i sugestije.

Tim CDT-a

Postavljeni prioriteti, zaista izvodljivi?

"Kada bih nas upoređivao sa drugim državama, volio bih da za četiri godine učinimo Crnu Goru sličnom Luksemburgu..." poručio je prije tri godine iz Skupštine, obrazlažući svoj program, Zdravko Krivokapić. Premijer Spajić u ekspozeu kaže: "Naša vizija je Crna Gora kao Švajcarska Balkana i Singapur Evrope".

Ovim se hrabrim izjavama može zapravo oslikati funkcionisanje državnog menadžmenta u Crnoj Gori, godinama unazad – mnogo "vizije", a malo realnog plana i razvijenih instrumenata za njegovo ostvarenje. U simboličkom smislu, baš ova osobina naših političara i nesklonost ovoga podneblja da "realno" zaviri u budućnost jeste ključno obilježje i ovog programa buduće Vlade.

Ekspoze dosta široko postavlja prioritete buduće Vlade, pronalazi neke od kritičnih tačaka razvoja države u naredne četiri godine i otvara važna pitanja koja se godinama ne rješavaju.

Međutim, dokument nam ne daje makar osnovnu ideju gdje će se Crna Gora nalaziti na kraju ovoga mandata i koje su prolazne stanice, odnosno rokovi, za ostvarenje pojedinih prioriteta Vlade. Građani i eksperti koji budu analizirali njegov sadržaj neće moći dobiti sliku o tome šta će doći prije, šta kasnije i koliko će se to odraziti na njihove živote.

Naravno, ovo nužno ne mora biti zabrinjavajući nedostatak ekspozea ukoliko nova Vlada bude imala znanja, energije i umješnosti da pripremi kvalitetan srednjoročni i godišnje planove (programe) rada Vlade.

Moguće je da su konačan izgled dokumenta uslovile političke kalkulacije, ili činjenica da većina ministara, pa i sam predsjednik Vlade, nijesuiskusni u ovom poslu, pa ekspoze doživljavaju kao spisak dobrih želja. Ipak, najgora bi opcija bila da uopšten dokument znači i odustajanje od obećanja koja su data u izbornoj kampanji.

Takođe, vidno je da su pojedine oblasti ili opisi prioriteta pojedinih resora unutar dokumenta različitog kvaliteta. I dok su neki djelovi razrađeni na način da daju jasniju sliku budućih aktivnosti Vlade, iz nekih se to može samo pretpostaviti, dok su nam neki ostavili dilemu šta se u tim oblastima zapravo želi uraditi.

Kako god bilo, ovdje je od ključne važnosti da nas Vlada, svojim konkretnim koracima i aktivnostima, "ubijedi" da je ekspozé zaista i ostvariv, tj. da neće ostati spisak lijepih želja, odnosno doživjeti sudbinu neispunjenih programa prethodnih Vlada.

Demokratizacija društva, prioritet nove koalicije na vlasti?

Riječi kojima se opisuju univerzalne demokratske vrijednosti i principi se u ekspozéu mogu iščitati iz natuknica, poštapalica i ustaljenih fraza preuzetih iz diskursa procesa evropskih integracija. Međutim, iz izloženog u ekspozéu ne može se zaključiti da je dalja demokratizacija prioritet ove Vlade, niti da Vlada identifikuje stagnaciju i regresiju demokratskih procesa kao problem koji treba odlučno rješavati.

Iako se u odgovarajućim djelovima tretiraju teme koje se tiču pravde, kroz segmente koji se odnose na pravosuđe i borbu protiv kriminala i korupcije i npr. slobode izražavanja u dijelu o medijima, izostali su bitni segmenti koji se tiču demokratskih institucija, a koji su u novoj pregovaračkoj metodologiji pitanja iz fundamentalnog klastera.

Tako, prije svega, temeljna izborna reforma, koja bi trebalo da uključi depolitizaciju i profesionalizaciju izborne administracije, proširenje prava kandidovanja i povećanja uticaja građana na izbore, uvođenje otvorenih lista, sređivanje biračkog spiska, zaštitu izbornog procesa od neželjenih uticaja i dezinformacija, uopšte se ne pominje (osim u dijelu izmjena zakona o finansiranju političkih partija). Iz ekspozéa

bi se dalo zaključiti da se od unapređenja izbornih procesa, tog vitalnog segmenta bez koga nema riječi o demokratizaciji, odustalo.

Urušavanje demokratskih institucija nastavlja se kroz sistem podjele vlasti gdje su partijski forumi preuzeli primat nad predstavničkim institucijama, ali se u ekspozeu ne pominje niti ovaj problem, niti njegovo rješavanje kroz regulisanje odnosa kroz zakone o Skupštini i o Vladi.

Principi meritokratije, transparentnosti, ravnopravnosti stidljivo provijavaju kroz različite segmente ekspozea, ali su nedovoljno artikulisani u jasnu namjeru da se institucije oslobode od partijske kontrole, ako takva namjera uopšte postoji. Ona bi se za početak manifestovala i u javnom objavljivanju konačnog i potpisanog teksta i svih eventualnih aneksa koalicionog sporazuma, što je CDT već javno tražio.

Spoljnopolitički prioriteti, vrijednosni ili samo formalni?

Članstvo u EU, aktivno i kredibilno članstvo u NATO, te dobrosusjedna saradnja i jačanje uloge Crne Gore u multilateralnim organizacijama, ključni su spoljno politički prioriteti koji su naglašeni u ekspozeu. Ispit iz vrijednosne posvećenosti postulatima i politikama EU i NATO biće jedan od prvih i najtežih zadataka Vlade. Formalno, postavljeni ciljevi su ispravni, a suštinsku posvećenost ovim vrijednostima javnost će moći vrlo brzo procijeniti.

Sasvim je jasno da će Spajić, Mandić i Bečić biti suočeni sa izazovima usaglašavanja stavova o temama povodom kojih je često bilo odstupanja od temeljnih postulata EU i NATO. U suštini ključni izazov biće istinsko i na djelu prihvatanje vrijednosti EU i NATO.

Ovo neće biti lak zadatak ako imamo na umu da politički savez, čiji je novi predsjednik Skupštine jedan od lidera, nikada javno nije osudio agresiju Rusije na Ukrajinu, snažno se zalagao da Crna Gora poništi priznanje Kosova, a do danas nije istinski prihvatio ni presude međunarodnih sudova.

Lider Nove srpske demokratije, protiv koga je podignuta optužnica za stvaranje kriminalne organizacije, novi je predsjednik Skupštine, a istovremeno će biti član Savjeta za odbranu i bezbjednost, što znači da će imati pristup svim povjerljivim dokumentima bez ograničenja, uključujući i NATO razmjenu podataka. Ovo svakako može biti značajno ograničenje za dobre odnose i povjerenje unutar ovog saveza.

Ostaje suštinski upitno da li će Vlada zaista biti u mogućnosti da obezbijedi saradnju s međunarodnim institucijama koju je proklamovala kao prioritet. Ovdje ne mislimo samo na formalnu ili protokolarnu saradnju, već onu koja će zahtijevati poštovanje vrijednosti EU i NATO. Ovdje zasigurno ima razloga za zabrinutosti jer postoji jasan potencijal za konflikt sa subjektom koji drži ključ njene većine u parlamentu.

Spajić ispravno konstatuje da se "jasnije nego ikad prije, Crnoj Gori ukazuje realna prilika da postane prva sljedeća članica EU", ali sličnu ocjenu u ekspozou dao je i prethodni premijer Abazović. Činjenice govore da je u prethodne tri godine na polju integracija urađeno veoma malo, da država stagnira ili nazaduje u tom procesu, a da su izvještaji Evropske komisije (EK) sve negativniji.

Vjerujemo da niko nema dileme da će ova ocjena premijera Spajića biti u stalnom fokusu kritičke i ukupne javnosti, a posebno potezi Vlade koji, u nizu oblasti, moraju isporučiti rezultate koji bi doveli do deblokade pregovora i konačnog povratka države na evropski kolosijek.

Rješavanje nekoliko ključnih problema - deblokada pravosuđa i prevazilaženje v.d. stanja u Vrhovnom sudu i tužilaštvima, koji treba da budu samo prvi korak u vraćanju na evropsku trasu, djeluje realno jer Vlada ima približnu podršku u parlamentu potrebnoj tropetinskoj većini. Međutim, ovdje treba imati na umu da Ustavne promjene iz 2013. godine nijesu imale za cilj stvaranje jednogumlja, već je smisao ovih promjena bio da se, u doba neprikosnovene vladavine DPS-a, postigne širi dogovor oko najboljih kandidata čije su

reference nesporne. Dogovor vlasti i opozicije oko ovih pitanja, bez obzira na dvotrećinsku većinu, dao bi veći legitimitet odlukama i izabranim ličnostima, što bi bilo u skladu sa pozivima na izgradnju društvene kohezije iz ekspozea. Iskustvo nas uči da, iako nova Vlada ima sličnu parlamentarnu podršku kao i prethodna, nije nužno da se ta "podrška" pozitivno odrazi na naš evropski put.

U dijelu ekspozea koji tretira pravosudne reforme najavljuje se "formiranje više osnovnih sudova i odjeljenja osnovnih sudova na teritoriji Crne Gore", što je u suprotnosti s postojećim analizama o potrebi racionalizacije sudske mreže i još jedan primjer nepostojanja kulture institucionalne memorije.

Osim generalne proklamacije o dobrosusjedskim odnosima, nema jasne poruke o regionalnoj politici. Bez tih jasnih opredjeljenja teško se može razvijati dobra dobrosusjedska saradnja. Pohvalno je što ekspoze prepoznaje agresiju Rusije na Ukrajinu, ali zabrinjava što je izostalo pojašnjenje potrebe za izmjenom zakonodavstva u dijelu dosljedne primjene uvedenih sankcija Rusiji.

Oko još jedne osjetljive koalicione teme "kredibilno članstvo u NATO", poruke ekspozea jesu na liniji narativa koji treba da ima članica ove Alijanse. Privrženost implementaciji ciljeva NATO saveza, učešće u misijama, vježbovnim i drugim aktivnostima, odnosno nastavak slanja crnogorskih vojnika u NATO misije odvrćanja i odbrane, biće svakako izazov već za nekoliko mjeseci kada slične odluke budu ponovo usvajane. Kako će se, prema ovim važnim odlukama odnositi nova vladajuća koalicija u cjelini, ostaje bitna dilema.

Takođe, jedno pitanje koje već tri godine stoji otvoreno jeste vježbovno-strelišni poligon na Sinjajevini, koji nije pomenut ekspozeu. Iako je vlast nakon avgusta 2020. obećavala da će naći alternativnu lokaciju ovom poligonu, to se nije desilo, pa je vojska gubila mogućnosti uvježbavanja i učestvovanja u velikim NATO vježbama koje su bile planirane u Crnoj Gori. Upravo to je narušavalo kredibilitet članstva o kojem Spajić govori.

Dalje, situacija u sektoru bezbjednosti zaslužuje posebnu pažnju i napore nove Vlade. U posljednje tri godine imali smo tri različite osobe na čelu Uprave policije (UP), tri na čelu Agencije za nacio-

nalnu bezbjednost (ANB), tri na čelu Generalštaba vojske Crne Gore (GŠ), i tri rukovodioca Obavještajno-bezbjednosnog direktorata Ministarstva odbrane (vojno-obavještajna služba). Osim načelnika GŠ, svi navedeni su i dalje u v.d stanju, što nije dobro ni sa stanovišta unutrašnje bezbjednosti, niti percepcije Crne Gore od strane NATO-a, a dodatno, često za rezultat imamo i ocjene o snažnom miješanju politike u sektor bezbjednosti.

Nova vlast zaboravila na zakone o Skupštini i Vladi?

Većina formirana nakon političkih promjena prije tri godine snažno je promovisala i podržala predloge stručne javnosti i civilnog društva da se što prije usvoje Zakon o Vladi i Zakon o Skupštini, ali ovi zakoni i dalje nijesu usvojeni. Koliko je potrebno imati te systemske propise, imali smo priliku uvjeriti se za vrijeme funkcionisanja Vlade u tehničkom mandatu. Ipak, potpuno neočekivano, ovi zakoni se ni ne pominju u ekspozeu Spajića. Nadamo se da to ne znači da se nova većina "miri" s brojnim neregulisanim pitanjima funkcionisanja vlade i parlamenta i odnosa između ovih institucija.

Prethodna Vlada promovisala je i potrebu usvajanja tzv. anti-mafija zakona, odnosno zakona o oduzimanju imovine čije porijeklo nije zakonito, što ipak nije izvedeno do kraja zbog brojnih problematičnih stvari koje bi predložene izmjene zakona stvorile u praksi. Sada, na polju borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, predviđa se izmjena seta zakona. Među njima je izmjena i dopuna Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, te kriminalizacija nezakonitog bogaćenja javnih funkcionera. Ipak, osim pozivanja na preporuke EU, nije jasno na koji način Vlada smatra da treba da se vodi borba sa onima koji su se nelegalno obogatili, jer tih informacija u ekspozeu nema.

Ostaje nejasno i koliko je realno i primjenljivo usvajanje Zakona o vetingu i oteti se utisku da se radi o političkom marketingu koji će

završiti bez rezultata, jer se zaboravlja da ovakvi zakoni i slični revolucionarni zahvati moraju imati prohodnost kod EK. S druge strane, alternativa vrlo kompleksnom procesu vetinga sastoji se u jačanju internih i eksternih kontrola rada sudija i tužilaca, što se kao takvo ne tretira u ekspozeu. Podsjećamo i da je Venecijanska komisija u jednom skorašnjem mišljenju naglasila da institucionalne reforme ne mogu biti zamjena za dugoročne napore da se unaprijede profesionalizam, transparentnost i etika u pravosuđu, već treba da idu u korak sa njima.

Valja podsjetiti i da je nova vlast, očigledno, odustala od Zakona o lustraciji, iako je to bilo najavljivano nakon smjene vlasti 2020. godine.

Nova vlast - suprotstavljanje partitokratiji?

Profesionalizacija i optimizacija broja zaposlenih u javnoj upravi i izgradnja sistema meritokratije su ključni izazovi u procesu reforme javne uprave. Nažalost, javnost je bila svjedok nastavka politike masovnog partijskog zapošljavanja i političkih imenovanja u gotovo svim oblastima. Izmjene zakona koje su unazadile standarde prilikom zapošljavanja istovremeno su otvorile mogućnosti za vrlo jednostavno nagrađivanje članova partija.

Premijer Spajić u ekspozeu ponavlja ocjene ranijeg predsjednika Vlade Krivokapića od prije tri godine "potrebno je optimizovati javnu upravu kroz sprovođenje funkcionalnih analiza". Važno je naglasiti da će preduslov ovog procesa biti da Vlada saopšti ukupan broj zaposlenih u javnoj upravi – na centralnom i lokalnom nivou – i za očekivati je da javnost potom ima redovne podatke o kretanju broja zaposlenih i o budžetskim izdvajanjima za zarade, premda to premijer ne razrađuje u ekspozeu.

Kako je jedno od ključnih predizbornih obećanja PES-a bilo uvođenje sistema meritokratije, odnosno zapošljavanje na osnovu zasluga, ostaje pitanje zašto kadrovska politika Vlade i depolitizacija javne uprave nijesu zavrjedinile značajnije mjesto u ekspozu. Najavljuje se i unapređenje korporativnog upravljanja državnim preduzećima kroz profesionalizaciju kadrova, ali sudeći po informacijama iz koalicionog sporazuma, i dalje će se po partijskom ključu dijeliti pozicije u upravljačkim tijelima preduzeća. Zanimljivo je primijetiti i da javna preduzeća nikada nijesu ni bila obuhvaćena planom optimizacije, a teško je očekivati promjenu politike zapošljavanja u mandatu i ove Vlade.

"Digitalna Crna Gora - Budućnost je sada" geslo je dijela ekspozea u kojem dominira obećanje o digitalizaciji. Ponovljeno je dosta slično obećanje kao i za vrijeme 42. Vlade.

O rezultatima u toj oblasti najbolje govore ocjene EK u godišnjim izvještajima u protekle tri godine. Oni su zanemarljivi ili ih uopšte nije ni bilo, pa je potrebno imati značajnu dozu opreza prilikom kreiranja očekivanja i benefita od ovog prioriteta.

Vrijedna pomena je ideja o osnivanju Nacionalne akademije za javnu upravu. Svakako, ovdje treba imati u vidu ulogu Uprave za ljudske resurse, kao i Regionalnu školu javne administracije (RESPA), regionalni projekat za jačanje administrativnih kapaciteta finansiran od strane EU, kako ova inicijativa ne bi dovela do nepotrebnog gomilanja javne uprave.

Transparentan i otvoren odnos sa civilnim društvom, prioritet nove Vlade?

Odnos sa civilnim sektorom se naglašava kao partnerski i obaveznost saradnje u ključnim politikama od javnog interesa. Slično kao i sve prethodne Vlade. Obećava se i usvajanje novog Zakona o slobodnom pristupu informacijama. Podsjećamo da je upravo taj zakon bio jedan od prioriteta od 2020. godine i da i dalje nije usvojen u tekstu koji bi omogućio dalje povećanje transparentnosti u društvu.

U ekspozeu je predstavljeno i obećanje osiguravanja dugoročnog, strateškog i kvalitetnog partnerstva između države i organizacija civilnog društva, što je važno u kontekstu autokratskih trendova neprijateljskog etiketiranja i sužavanja prostora za rad civilnog društva, koji su se proširili i na region Zapadnog Balkana i koji imaju svoje zagovornike i među poslanicima u Crnoj Gori.

Nema detalja o programu Evropa sad 2.0

Predsjednik Vlade u ekspozeu ne nudi dugo očekivane odgovore o temama zbog kojih je dominantno ostvario dobar izborni rezultat. Njegova predizborna poruka bila je kratka i jasna. "Minimalna penzija 450 eura, minimalna zarada 700 eura, prosječna plata 1000 eura, sedmočasovno radno vrijeme". Međutim, u ekspozeu o tome gotovo da nema riječi. Iznosi obećane minimalne penzije, minimalne i prosječne plate se ne spominju, a do sada javnosti neobjašnjeni program Evropa sad 2.0 se uzgredno spominje dva puta bez i jednog detalja.

Posebno se očekivalo da će biti razjašnjenja predizborna poruka o ukidanju doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje (PIO) i ozbiljne nedoumice u vezi sa budućim konceptom obračuna budućih i isplata stečenih penzijskih prava. Budžet Fonda PIO je preko 600 miliona u ovoj godini, pa se s pravom otvara pitanje načina kako namjestiti ova sredstva u perspektivi. Ni na ova pitanja premijer nije dao odgovore u svom programu.

"Uvešćemo kraće radno vrijeme, kako bi svaki naš građanin imao više vremena za porodicu i prijatelje", je sve što možemo u ekspozeu pročitati o još jednom od ključnih predizbornih obećanja koje je promovisano kroz sedmočasovno radno vrijeme. Vjerovalo se da će Spajić izložiti jasan program, dinamiku i način kako će realizovati svoja predizborna obećanja u, kako je i sam govorio, prvoj godini mandata Vlade ukoliko dobije povjerenje građana. Nedostatak objašnjenja programa, kao i nekolike Spajićeve izjave da će Crna Gora bankrotirati u septembru, pozivaju na oprez i budnost javnosti oko ključnih ekonomskih predizbornih obećanja na kojima je dobio značajnu podršku građana.

Bolje upravljanje državnom imovinom, potreban iskorak

Ekspoze ima i nekoliko ideja koje zavređuju posebnu pažnju i pohvalu. "Kuća solidarnosti" za roditelje djece oboljele od kancera radi potrebe boravka i liječenja svakako će izazvati pažnju javnosti i biti pod budnim okom u dijelu realizacije.

Najava uvođenja centralizacije i boljeg upravljanja državnom imovinom je, takođe, vijest koja ohrabruje. Prethodne vlade, decenijama unazad nijesu imale volje da se uhvate u koštac za ovim velikim problemom, koji je zasigurno odnosio značajna sredstva iz državnog budžeta. Ovo je dodatno važno ako imamo na umu da je registar državne imovine trebalo da bude u funkciji do ljeta 2010. godine. Međutim, ni više od trinaest godina kasnije registar još nije uspostavljen.

Pohvalno je što se nastavlja sa radom na zaštiti građana kroz najavljeni nastavak aktivnosti na formiranju Agencije za sajber napade. Naši građani su do sada, u slučaju ovih napada bili praktično prepušteni sami sebi, pa će ukoliko ova Agencija zaista zaživi to biti značajan doprinos njihovom kvalitetnijem životu.

